

PER UNA RESPOSTA ASSOCIATIVA ENFOCADA A LA DESESTIGMATITZACIÓ I GARANTIA DE DRETS DE LES PERSONES JOVES QUE MIGREN SOLES

41a Assemblea General Ordinària – 16 de febrer de 2019

Un dels deures del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya és el de detectar noves realitats i problemàtiques que afectin al jovent així com analitzar i emetre respostes per incidir sobre aquestes. És assumint aquesta responsabilitat i basant-nos en la defensa dels drets humans, la lluita antiracista i la transversalització de la interculturalitat, que considerem necessari posicionar-nos sobre la situació que s'està vivint arreu de Catalunya pel que fa a l'arribada del les persones Joves Soles Migrants (JSM) que per diverses raons, inicien un projecte migratori sense l'acompanyament de referents familiars.

Partint de les darreres dades aportades pel Departament de Treball, Afers Socials i Família i la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA), sabem que el nombre d'arribades de persones joves soles migrants a Catalunya ha augmentat molt en els darrers anys. Al llarg de l'any 2017 van arribar 1.489 persones joves soles, al 2018 en van ser 3.659 i la previsió és que aquest any superin les cinc mil. El 91% d'aquestes persones joves, arriben amb la intenció de quedar-se a Catalunya, la majoria sent nois d'origen marroquí i subsaharià que vivien en situació de pobresa al seu país d'origen i emigren per millorar la seva situació present i futura.

Si bé s'està generat una estructura institucional de resposta per tal d'acollir aquelles persones JSM menors d'edat, el repte va més enllà. Falten mecanismes efectius i sensibles a les necessitats de les persones joves que, havent complert la majoria d'edat, queden particularment desprotegides i acaben trobant moltes barreres per integrar-se i emancipar-se ja sigui per obstacles legals, econòmics, culturals o socials.

Des del CNJC, som fermes defensores de la convivència i la garantia dels drets de totes les persones. Tal i com reivindiquem a la resolució "Per la transversalització de la perspectiva intercultural" aprovada a l'Assemblea General Ordinària del 2017, treballeu per ajudar a trencar els estereotips que pesen sobre les persones migrants i per fer front en la diversitat de la nostra societat a totes les discriminacions i violències que poden patir aquelles persones que no formen part de la cultura dominant. És per aquest motiu doncs, que tenint en compte la situació excepcional i urgent en què ens trobem, volem remarcar la necessitat d'abordar-la a través d'una resposta conjunta, treballant i implicant a tots els actors de la societat. És essencial fer el màxim

possible per garantir que aquests joves tinguin els recursos necessaris per gaudir d'una acollida digna de del moment de la seva arribada i que el procés tingui un seguiment sostenible i eficient durant les etapes posteriors.

El procés migratori és una experiència especialment difícil per les persones joves, amb afectacions que van més enllà de la salut física i que també afecten la seva salut mental i el seu benestar emocional i social. Part d'aquests impacte negatiu, pot ser contrarestat si com a societat, i en particular com a jovent, ens comprometem a participar activament i de manera culturalment sensible en l'acompanyament i la integració d'aquestes persones migrades. Front al racisme, la desconfiança i la incertesa hem de respondre amb un treball en xarxa entenent l'acollida amb coresponsabilitat de tots els agents socials; les persones, les institucions i les entitats. Així mateix, defensem la participació i l'associacionisme com a estratègies clau per facilitar els processos d'inclusió i transició educativa, laboral i domiciliària de les persones joves soles migrants. Entenem que les entitats juguen un paper fonamental en la participació local i poden ser fonamentals per contribuir a la desestigmatització de les persones joves soles migrants i la seva inserció dins els barris, pobles i comunitats del nostre país.

Tenint tot això en compte, des del CNJC ens comprometem a:

- Treballar conjuntament amb la comunitat afectada i tots els agents socials i polítics rellevants per tal de trencar la imatge estigmatitzadora que es dona de les persones joves soles migrants.
- Vetllar per la sensibilització i el coneixement d'aquesta realitat, així com ser observadors del compliment dels Drets Humans en totes les fases de l'acollida.
- Promoure i fomentar el treball en xarxa i la cooperació entre tots els agents socials i amb les entitats per la integració.
- Participar activament de l'estratègia catalana d'acollida i en els diferents grups de treball que es formin per seguir treballant per la no estigmatització i la protecció d'aquestes persones joves.
- Promoure la participació del jovent sol migrant en la societat i la vida pública, en particular en el moviment associatiu juvenil, creant espais empoderadors i inclusius, lliures d'estigma i discriminacions.

¹ Ciaccia KA, John RM. Unaccompanied Immigrant Minors: Where to Begin. J Pediatr Heal Care (USA). 2016; 30 (3): 231-40.

En aquest sentit, animem a les entitats juvenils i jovent organitzat a:

- Promoure la participació dels joves migrants sols als diferents espais de les entitats entenent que l'associacionisme juga un paper molt important en la integració.
- Tenir en compte la perspectiva del jove migrant sol i traslladar-la a tots els membres i el discurs de l'entitat per sensibilitzar-los d'aquesta situació.
- Ser observadors i fer seguiment del dia a dia d'aquests joves com a ciutadans i membres d'entitats per tal de contribuir a conèixer la realitat d'aquests joves migrants sols.

Instem a les administracions públiques de Catalunya a:

- Seguir treballant de manera coordinada per aplicar millores en els processos de primera acollida.
- Augmentar els recursos existents (econòmics i equip humà entre altres) per respondre adequadament a les necessitats i propostes de les persones joves soles migrants arreu del territori, posant al centre l'anàlisi dels diferents punts de partida i situacions personals de les persones joves que migren soles.
- Promoure mesures que afavoreixin l'emancipació de les persones joves soles migrants des d'una perspectiva inclusiva i amb enfocament de drets humans.
- Millorar les dades existents i garantir una periodicitat i freqüència en la publicació d'aquestes.
- Donar suport i aportar mecanisme al moviment associatiu juvenil en totes aquelles demandes relacionades amb l'impuls de projectes i iniciatives que posin al centre la inclusió social i la desestigmatització de les persones joves migrades per mitjà de l'associacionisme i la participació

**Resolució presentada pel Secretariat del CNJC
Aprovada a l'Assemblea General Ordinària del 16.02.2019**